

MEDEDELINGEN VAN DE
TEGELSE NATUURVRIENDEN

Van de Tegelse Natuurvrienden ontvingen wij een uitgebreid rapport, 17 folio-pagina's lang, betreffende de ornithologische waarnemingen in 1967 in de omgeving van het Staatsnatuurreservaat de Holtmeulen te Tegelen, met ringgegevens en bijzonderheden tijdens voor- en najaarstrek. Uit dit rapport blijkt niet alleen een bewonderenswaardig grote activiteit van de Tegelse vogelliefhebbers, maar ook een begeerswaardig grote verscheidenheid aan vogels in dit gebied. Helaas is nergens de waarnemer zelf vermeld, zodat over de waarde van de waarnemingen zelf verschillend zal worden geoordeeld. Verdacht zullen bijv. zijn de waarneming van een nog al groot aantal Europese kanaries, tot in het hartje van de winter toe: 8-I:6, 4-II:1, 9-II:5, 2-XII:3, 9-XII:5. Ook een gierzwaluw-waarneming op 27-X zal niet iedereen willen geloven.

Het slot van het rapport volgt hier in zijn geheel:

Ringgegevens

De vergunning tot het ringen van nestjongen, werd in 1967 uitgebreid met 'n vangvergunning. Onze actieve ringgroep heeft daarvan een dankbaar gebruik gemaakt, hetgeen moge blijken uit nevenstaand overzicht van de geringde vogels in en om Staatsnatuurreservaat „de Holtmeulen”:

1 sperwer	41 grasmus (2 pul; 39 ad.)
4 torenvalk (pul)	45 fitis (7 pul; 38 ad.)
4 waterhoen	32 tjiftjaf (ad.)
31 kievit (pul)	1 fluiter (ad.)
5 bosuil (pul)	2 grauwe vliegenvanger (ad.)
3 ransuil (2 pul; 1 ad.)	10 bonte vliegenvanger (9 pul; 1 ad.)
1 ijsvogel	1 blauwborst (ad.)
3 kuifleeuwerik (pul)	20 heggemus (ad.)
30 boomleeuwerik (pul)	1 graspieper (ad.)
5 veldleeuwerik (4 pul; 1 ad.)	2 boompieper (1 pul; 1 ad.)
460 boerenzwaluw (429 pul; 31 ad.)	12 witte kwikstaart (11 pul; 1 ad.)
272 oeverzwaluw	1 klapekster (ad.)
1 ekster	37 spreeuw (18 pul; 19 ad.)
2 vlaamse gaai	38 ringmus (25 pul; 13 ad.)
25 koolmees	13 groenling (ad.)
27 pimpelmees	29 putter
3 zwarte mees	2 sijs
2 kuifmees	38 kneu (27 pul; 11 ad.)
23 matkopmees	2 kleine barmsijs
12 staartmees	23 goudvink (1 pul; 22 ad.)
21 winterkoning	3 goudhaantje
46 roodborst (7 pul; 39 ad.)	364 vink
2 nachtegaal	189 keep
16 gekraaide roodstaart (7 pul; 9 ad.)	25 geelgors (4 pul; 21 ad.)
6 roodborsttapuit (3 pul; 3 ad.)	1 turkse tortel (ad.)
84 merel (15 pul; 69 ad.)	2 houtduif (pul)
9 kramsvogel (ad.)	1 watersnip
13 koperwiek (ad.)	9 zwarte roodstaart (pul)
15 zanglijster (4 pul; 11 ad.)	2 duinpieper (pul)
6 grote lijster (pul)	2 rietgors
25 kleine karekiet	
2 bosrietzanger	
7 spotvogel	
41 zwartkop	
43 tuinfluiter (16 pul; 27 ad.)	

TERUGMELDINGEN „GERINGDE VOGELS” IN 1967

Soort	Geringd te	Datum	Teruggevonden te	Datum	Bijzonderheden
VELDLEEUWERIK, nestjong	Belfeld	1-6-66	Solférino (Landes), Frankrijk	25-10-67	met net gevangen
BOERENZWALUW, nestjong	Belfeld	27-5-66	Mal (Limburg), België	9-9-67	op slaappleats gevangen en weer geringd
BOERENZWALUW ♂, overjarig	Belfeld	16-6-64	Belfeld	27-5-67	dood gevonden op broedplaats
ZANGLIJSTER, nestjong	Tegelen	29-6-66	St. Loubès (Gironde), Frankrijk	1-1-67	geschoten
PUTTER,	Belfeld	27-10-67	Kessenich (Limburg), België	2-11-67	gevangen en gekoooid
VINK ♀, volgroeid	Kongelunden, Amager, Denemarken	2-6-66	Belfeld	20-10-67	met net gevangen en weer geringd

Broedgegevens

Om de natuur in het reservaat niet onnodig te verontrusten, hebben wij ons er ook dit jaar van weerhouden, hier de broedgevallen der aanwezige vogelsoorten te onderzoeken, daar hieromtrent toch al tellingen worden verricht door Staatsbosbeheer.

Bovendien hebben wij in de loop der jaren voldoende gegevens verzameld over de vogelstand in dit gebied.

Beeld en geluid

Als onderdeel van de geplande documentaire over de fauna en flora van de Tegelse natuurgebieden, is onze werkgroep „geluid- en beeldregistratie” inmiddels begonnen met het maken van de gewenste geluid- en filmopnamen. Dit werk zal zich over enkele jaren uitstrekken.

De parabolische reflector voor de geluidopnamen.

JUBILEUM VAN DE NATUURWACHT

Op Hemelvaartsdag, 6 mei 1948 werd voor de eerste maal in Zuid Limburg (en in Limburg) een wachtbeurt vervuld, en daarmee was het bestaan van de Natuurwacht een feit geworden. Het doel was toen de bescherming van de orchideeën in het Gerendal.

Er was een korte voorbereiding aan vooraf gegaan. In die jaren na de oorlog bleek steeds meer de noodzaak van natuurbescherming, maar de overheid deed nog weinig, zeker in ons gewest. Daarom werd in 1947 voor Heerlen en omgeving een „Comité Natuurbescherming Oude Mijnstreek” opgericht en een „Natuurwacht” ingesteld. Ik noem de namen van dr. Thiadens, nu directeur der Geologische Stichting te Haarlem, dr. van Banning, nu burgemeester van Geleen, en ondergetekende.

Bevorderen van kennis van en liefde voor de natuur hoorden al van het begin tot de taken van de Natuurwacht.

In november 1949 werd daarom een herfsttentoonstelling „Natuur en Landschap” in het Raadhuis te Heerlen georganiseerd, die veel belangstelling trok. Voorjaar 1950 werd begonnen met herstel en inrichten van de bekende Wachthut bij de Berghof (Wylre). Dat werd het centrum, in het hele land bekend, van de diverse werkzaamheden. Maar op de voorgrond bleef toch staan de bescherming van de zeldzame flora, vooral orchideeën: een bijzondere en bijzonder mooie taak die maakte dat het Comité en de Natuurwacht bleven voortbestaan toen vele andere in een groter landelijk verband: het IVN, opgingen (1960). Al overigens was men ook in een bijzondere positie gekomen sinds de aankoop van de Wachthut met omgeving in 1954; deze vond plaats met belangrijke steun van het Rijk. Het „Hutreservaat” staat dan ook als bijzonder natuurgebied geregistreerd. Enkele jaren later besloot de Staat tot aankopen van de Berghofwei (mede op aandrang van het Comité); dit botanisch bijzonder mooie gebied, dat het eigen reservaat min of meer omsluit, werd in 1958 afgerasterd als „wetenschappelijk reservaat”, niet voor publiek toegankelijk.

M. Bruna

Uit: Marjolein, Contactblad van de Stichting Natuurbeschermingswacht Zuid-Oost Limburg.